

Но по този въпросъ въ нашата литература е имало въ врѣме оно, има и днесъ двѣ мнѣния: едни — революционеритѣ, сж ги смѣтали като неизбежно революционно дѣйствиe: оние, които вършатъ политическата кражба сж свѣтци; други — чорбаджиитѣ и властѣта, сж виждали въ политическия обиръ и въ политическото убийство една безнравствена авантюра, дѣло на вулгарни разбойници, за които бѣсилката всѣки день трѣбва да е кордисана.

По въпросътъ за политическото хайдутство на Христа Ботйова въ съзнанието на простацитѣ, както и въ българската литература, прѣобладава чорбаджийско, турското мнѣние. Политическото хайдутство на Ботйова, отначало и до край вършено съ една и сжца цѣль и не безъ мнѣнието на Левски, и не безъ санкцията на „Наредбитѣ“, отдѣлятъ отъ общитѣ условия на революцията, отъ общитѣ нужди на движението, като се ще на българскитѣ жонгльори да изкаратъ виновенъ комунизъмъ на Ботйова, както и неговата лична жажда, неговата органическа слабостъ къмъ авантюрата. Самоволната сиромашия, пишеше Ботйовъ, уби и таланта ми и способноститѣ ми; нека баремъ единъ се одързости да каже, че нѣкога съмъ служилъ на дѣлото за лични облаги — продължава искренната си изповѣдь поета: скоро ще събере той сили да отвори въпросъ за политически характеръ, за политическо кавалерство и за гражданска честность; той ще да иска да разгърне страницитѣ на микалото и настоящето — и скоро ще да докаже, какво е той и какво сж другитѣ.

Мѣстата — като всѣка искренна изповѣдь — мѣстата изъ Ботйовитѣ писма, които визиратъ тоя въпросъ, сж чисти, ясни като бисеръ; тамъ, дѣто говори поета за себе си въ интимна прѣписка, е очертана цѣлата му душа, безъ притворство и безъ свѣни.

Но тие мѣста бѣха прѣскокнати отъ българскитѣ жонгльори.